

Буряад Республикын Президентын уулзалганууд

НӨӨСЭ АРГА БОЛОМЖОНУУДЫЕ БЭДЭРХЭ

Загарайн аймаг республика соогоо аграрно-промышленна томо районудай нэгэн болодог юм. Ой модоной болон модо болбосоруулгын халбарин, машина бүтээлгын, эдэе хоолой промышленностин предпрятинууд дэлгүүрэй экономикын оршондо өөрынгөө нууриие олохо гэжэ оролдоно. Район 33 миллиард түхэриг гүрэнэй бюджетэ үритэй болонхой. Буряад Республикын Президент А.В. Потапов тус райондо ошо-жо, ажалша коллективүүдтэй уулзаһан, хүшэр хүндэ байдалһаа яжа гараха тухай хөөрөлдэһэн байна.

эрилтэ ехэтэй продукци үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо талаар ямар хэмжээнүүдые абаха тухай хэлсээ. Жэшээхэдэ, Элхин туршалгын-механическа заводто модо зөөдэг ехэ машинануудай трелернүүд - прицепүүдые, шулуун нүүрһэ ашажа ябуулдаг транспортёрнуудые А.В. Потаповта харуулан байна. Тус продукци "Эрхүүгэй ба Шэтгын областьнуудта худалдагдадаг боложо байнхай. Тиихэдэ модо зөөдэг техникын 70 процентнь манай республикын леспромхозуудта эльгээгдэдэг байна. Президент тус заводой иймэ продукци гаргадаг болохые найшаагаа.

онол арга хэрэглэн, ехэ гаргашагүйгөөр модо отолхо ба үндэр хадаһаа доошонь буулгаха арга олдоно гэсшэ. Республикын Президент энэ онол аргын хаа хаанагүй хэрэглэдэг болохыень "Забайкалес" гэжэ акционернэ бүлгэмэй генеральна директор Г.Д. Дашиевта дураахаа.

үйлэдбэрилэн продукци худалдаанда бага гүйсэтэй байдаг. Жэшээхэдэ, Загарайн шубуунай фабрикийн үйлэдбэрилэн нэгэ килограмм продукциин сэн 10-һаа 16 мянган болодог байгаа хаань, тус продукци үйлэдбэрилхын түлөө хоёрдахин ехэ мүнгэн хэрэгтэй болодог байна. Холисо гэжээ тус фабрикада ехэ хэрэгтэйнь мэдэжэ. Шубуу үсхэбэрилдэг предпрятинуудта зайн галые хүнгэн сэнгээр үгэхэ тухай республикын Президент хэлээ.

капитальнаар заһабарилх хэрэгтэй. Президент байгууринуудай хургуулинууд хүдэлгэдэг болгохын түлөө мүнгэ нэмэжэ номолхо тухай хэлэһэн байна. Гэбшье Зүрхэ хаминай аймагта арааной өөһэдэнь хабаадалгатайгаар хургуулинуудые барилдуй дүршэл хараада абтаһан ёһотой гэжэ хэлэгдээ.

МИНИСТРНУУД ТООСОБО

Буряад Республикын Президентын ба Правительствын гэшүүдэй ажал ябуулгануудые зэргэсүүлэн хараха талаар зүблөөн республикын ажабайдалай олон галые тогтониторжуулаха зорилготой хэмжээ ябуулгануудта, мүн социально-экономическа мүнөөнэй байдалай ямар байһые элирүүлэн тобойлгохо хэрэгтэ тон ехэ нүлөөтэй байба. Республикын Социально-экономическа хүгжэлтын талаар Федеральна программые бээлүүлхын тула ямар хүдэлмэрийн хэгдэжэ байһан тушаа республикын промышленностин, элшэ хүсэний ба транспортын министр Б.В. Перелаяев, дотоодын хэрэгүүдэй министр И.И. Калашников, хүдөө ажыхын ба эдэе хоолой министрэй орлогшо П.М. Болонев гэгшэд энэ зүблөөн дээрэ тоосоо хэбээ.

Промышленностиин, элшэ хүсэний ба транспортын министрэй хэлэһээр Буряад Республикын түлишын ба элшэ хүсэний предпрятинуудта, тодорхойлол: "Туяна", "Теплоприбор", "Электромашин", "Бурятэнерго", "Бурятзолото", "Стальто", "Татарский ключ" гэхэн акционернэ бүлгэмүүдтэ байдал тогтониторжо тээшээ боложо, үйлэдбэрилэн продукциин хэмжээн нэмэжэ захалаа. Тиихэдэ ойн ажыхын комплексын олохон предпрятинууд олзо оршотой хүдэлнэ. Үнгэрһэн хахад жэлдэ промышленна предпрятинуудай түлбэри 283 миллиард түхэригтэ хүрөө. Мүнөө тэдэнэй үйлэдбэрийн хэмжээнэй доошололго 8,4 процент байбал, ерэхэ жэлэй эхиндэ энэ тоо үгы болохо жэшээтэй.

Манай газетын корреспондент Дарма Дондоковой асуудалда Загарайн аймагай үрэнэй гүрэнэй инспекциин начальник Лариса Базарсадаевна Цыренжапова иигэжэ мэдээсэбэ: —Мүнөө жэлэй ургаса хуряаха хүдэлмэри ехэл хүндэһэн байдалда үнгэржэ байна. Запас хэрэгсэлнүүдэй дуталданан, эбдэрһэн узел, детальнуудые нэлгэжэ табиха мүнгэгүй ушарһаа аймагай ажыхынууд таряа сохихо ажалай эршэ була байнаар. Нүүдэй мэдээгээр аймаг дотор энэ жэлдэ бүхыдөө 10697 гектар талмайн ургаса хуряагдаха ёһотой хаа, даб дээрэ миил 4909 гектарайнь таряан хадагдаба. Таригданан талмайн тэн хахадайнь ургаса үшөө сохигдожо, хуряагдабагүй. Энэ мэдээгээр абажа харахада, дүн хамта 35397 гектар алтау шаргал таряан хадагалаанда оруулагдаа. Гектарай дунда зэргээр 8,6 центнер ургаса хуряагдажа байна.

Ургаса хуряалга - 96

ОРОЛДОХОЛ ЗЭРГЭТЭЙ

Һайн, баян ургаса хуряажа байһан ажыхынууд сооһоо 21 партсездын нэрэмжэтэ колхозон онсолон тэмдэглэхээр. Эндэхи таряашада даб дээрэ гектар бүриһоо дунда зэргээр 13,0 центнер ороо сохихо абана.

Юрэдөөл, эдэ тоо, баримтануудһаа өмө тобшолол хэлтэйб гэхэдэ, манай аймагай ажыхынуудай урда ехэ талмайн ургаса хуряагдаха абтахаар хүсэгдэнэ. Ушар тиимэлээ октябрь һары нарата үдэрнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ гэсшэ нилээ удаха шанартай. Ургуулһанаа саһанда даруулан хуряажа абахын түлөө механизатор, таряаша бүхэн оролдохо ёһотой.

ХҮЛЕЭХЭ УШАРТАЙ БОЛОГДОНО

Хэжэнгын аймагта таряа хуряалга унжагайруулагдаһана. Захааминай болон бусад районууд тарилгаяа дүүргэхэ дүтэлөө гэхэшэлэн газетэнүүдтэ тунхаглагдана.

Теэд тэрэниие буруушааһаа һанана бэшэб. Тоо, баримтатай арсагдажа дэмы.

Зүгөөр банк болон аймагай захиргаанай хоорондо баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор запас хэрэгсэлнүүдшы, тоһо түлишын талааршы даб дээрэ дуталдалгүй байбашы, хожомдожо ороһон бороогой гэмээр эдешэжэ байһан таряалан соонь хэнзэ ехээр ургашоод, таряашадаймнай ажалда ехэ хойшо татаба.

Хэнзын нилха ороһо абанан таряаень гутааха хадань, ургаса дээрэ эдешэхыень хүлээхэ ушартай болодоно. Урдань совхозууд, гүрэнэй ажыхынуудай байха үедэ һалхитуулаад, хатаагаад абашаха зэр зэмсэгүүд байһан гэсшэ. Мүнөө тиимэ аргын үгы хада бээдэ ашагтайгаар хуряахын тулада хүлээхэ ушартай болодоно. Эндэ хэн нэгэнэй гэм үгылаа. Теэд яахабы?

Р-Д. БАТОЦЫРЕНОВ.
Ушхайта хуурин.

Ивалгын совхоз-техникум байгша ондо 98 гектарта капуста 20 гектарта морхооб тарихан байна. Нэгэ гектарһаа 200-300 центнер капуста, морхооб - 80 центнер хуряагдана.

Тус ажыхын үнинэй агроном-овощевод Галина Николаевна Бутова хорин жэлэй саада тээ Улаан-Үдэ хотын Ербанос нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын техникум дүүргэһэн намтаршан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агроном-овощевод Т.Н. Бутова.
С.Галдуевай фото

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан.

Ургаса хурялга-96

ЭСЭСЭЙ ДУНГУУД — АЖАЛДА ХАНДАСАНАА

Хурамхаанай аймагай ажыхууд энэ жэлэйнгээ таряа хурялгын хүдэлмэриие сагай хэд хэд хүшэрше байгаа һань, урда жэлнүүдэйхидэ орходоо, оролдосотой хайнаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар богони болзор соо үнгэргэбэ.

Колхозууд, совхозууд, таряашанай ажыхууд дундаа 15560 гектар талмайда орооһото ургамалуудые тарихан байгаа. Тэднэй дундаа 8386 гектарынь шенинэ, 100 га дээрэ шимээн, 30 гектарта горох, 340 га гэршүүхэ, бусад дээрэн обёос таригдан байгаа гэжэ аймагай хүдөө ажыхын управлениин ахмад агроном Юрий Хамарханов хөөрэнэ.

Энэ жэлэй октябриин дүрбэнэй байдлаар бүхы талмайнууд дээрэнэ хамаг ургасан хурялдаа.

—Таряа хурялгын хүдэлмэри ямар ажыхуудта эгээл эмхитэйгээр, богони болзор соо үнгэргэгдэбэ? — гэжэ ахмад агроном Юрий Хамархановчаа хонирхон асуухада:

—Хурамхаанай колхозой дээдэ-Томогтын бригадын гэршүүд бултанай дундаа онсо шалгарба. Тэндэхи механизаторнууд ажалаа хайнаар эмхидхэн ябуулаа. Энэ хэрэгтэ ажыхын түрүүлэгшэ Даша Монгоев, бригадир Евдокия Ангаланова гэгшэдэй оруулан хубита ехэ гээд тэмдэглэлтэй, — гэжэ тэрэ харюусаба.

Дээдэ-Томогтын бригадын 812 гектарта шенинэ, 380-да обёос, 50 гектар талмайда горох тарихан байгаа.

Шенинсын полинууд дээрэнэ гектар бүриһоонь дунда эргээр 11 шахуу центнер ургаса хурялдаа. Эрхим газарнуудһаа 15-16 центнер абтаба.

Тус ажах механизаторнууд таряанайнгаа хадагдажа абтан талмайнууд

дээрэнэ 3000 гаран центнер голоомо суглуулжа, хүрилэн сомоо. Энэ хүдэлмэринь үшөөл үргэлжэлөөр. Тиэхэтэй хамта 920 гектар газарта паар бодхожо, хоёр удаа бог үбнэ ногоонһоо сэбэрлэн, хурьһыень хайжаруулан хэбхирүүлэе, хахалаа.

Гадна ерэхэ жэлэйнгээ тарилга үнгэргэхэдэн хэрэгтэй 2200 центнер хайн шанартай үрэ хүрэнгээ амбаарта оруулжа эхилэе. Тэрэнэй 1500 центнерын эдэ үдэрнүүдтэ бэлэн болгодоо.

Энэ намарай таряа хурялга дээрэ Евдокия Ангалановагай бригадын механизаторнуудай дундаа Баир Тудупов, Валерий Гомбоев, Цыбикжап Доржиев, Очир Батуев гэгшэд хайнаар хүдэлжэ, комбайнуудаа нэгэше зогсообогүй.

Аргатын сомоной "Хара-Модон" гэжэ таряашанай ажыхын механизаторнуудай бригадын таряалангууд Зүүн-Хүнтэйн Хүтэрхэй гэжэ газарта оршодог.

Энэ коллективэй гэршүүд хабарай тарилгын хүдэлмэри саг соонь гуримтайгаар үнгэргөөд, зунай үедэ орооһото ургамалуудайнгаа хойноһоо бодотоор харууһанайнгаа ашаар мүнөө намартаа урдынхида орходоо, орооһото ургамалуудай ургаса холо эхээр хуряаба.

Тэрэнэйнгээ ашаар Хурамхаанай колхоздо адли республикын эдэ хоолой корпорациһаа урьһаар абан талха таряа, мүнгэ гэхэ мэтые бултыень шахуу түлэхэ аргатай болохонь.

Аймаг соо таряалангай эгээл ехэ талмайтай Барханай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Сагаан-Нуурай, Элхэнэй тракторно-таряан ажаалай бригадануудай механизаторнуудай энэ жэлэй ажаалай дүнгүүд һанаанда хүрэмөөр бэшэ байшоо.

Юуб гэхэдэ, тус ажахын таряалангуудай газарай хүрһэн Зүүн-Хүнтэйн полинуудайхида орходоо, шанараар холо хайн юм. Тиимэһээ гектар бүриһоо эндэхид 14-15 центнер таряа хуряаха шадалтай байгаа.

Тус ажах механизаторнууд агротехническэ ёһо гуримуудые муугаар сахяа. Тиэхэтэй хамта һүүлэй үедэ тарилга хэһэн үрэхэ хүрэнгөн муу шанартай байхая һанана.

Ажахын механизаторнуудай хуушанайнгаа нэрэ сольё алдажа эхилһэниинь харамтай.

Хүршэ байһан Баргажанай аймагай Хилганын, Уланай колхозуудай гектар бүриһоо 15-16 центнер ургаса хуряажа байхада, Сагаан-Нуурай Элхэнэй механизаторнууд арай гэжэ 10,4 центнертэ хүргэбэ.

"Тахяагай дальбараа намартаа тоолодог" — гэжэ хэлсэдэг гээшэ аабза. Таряа хурялгын алтан намарай хаһа үнгэрэн ошобо гэшл даа.

Тээд... хүдэлмэрийн дүнгүүдые харахада, Хурамхаанай аймагай Мүргэнэй колхозой, һахалин совхозой, Гааргын, Дэрэнэй колхозуудай таряан ажаалай бригаданууд үшөөл ханам жагүйгөөр ажалаа. Эдэ ажыхуудта хабарай тарилгын хүдэлмэри унжагайраа бэлэй. Үрэхэ хүрэнгөншые шанараар тиимэ хайн бэшэ байһан.

Үнгэрэгшэ зун аймаг дотор ган гасуур болоо гэхын аргагүй. Бороо яһала ороһон гээд хэлэлтэй.

Газар ажалдаа хайнаар хандаһан ажыхууд таряалангууд дээрэнэ ажамидарха таряа ехээр хуряан абаа, үйлдбэрийн эсэсэй дүнгүүдые хайн гэхэдэ, алдуугүй.

Г. БАДМАЕВ, манай корр.

Удэрэй үзэгдэлнүүд

МИИСТГЭЙХЭН ТУХАЙ АГШАН ЗУУР...

Амаралтын үдэр. Мелькомбинадай хуурин. Хэзээ хэзээдэше томо, багашы машинануудай хойно хойноһоо субан, аалихан жүдхэдэг хүшүүдигтэйхэн газар лэ даа.

Энэ хүнхиноонһоо, наяраан-түерөөнһоо түргэн саашалха юм байна гэжэ харгын далангаар шумуухан алхалжа ябатарнай, "мяу" гэнэн хайрагайхан абяан хаанаһааньеб дуудашаба. Нэрмэр эрьбэдээд, ойр тойрон харааджибаб. Гайхал ехэ, бог шорой зөөдэг машиннын хорообхо сооһоо ичэ абяан дуудашаба ха юм.

—Ай, хөөрхы, богой хайрсаг төөргөжэ байһаар нимэ оһолдо орошоол даа. Яһаншые юм гэшэб, — гэжэ урданнай ябанан хоёр эхэнэрэй нэгэн халаг хүн болобо.

—Хөөшхэшые һаа, хоолойгоо тэжээхэл гэхэл даа. Амитай амитан лэ ха юм, — гэнэ нүгоодэн.

Эхэнэрэй хүтлөөд ябанан бишыхан басаган хургаараа машина тэшэ зангажа байжа, гараа арбагануулан хүнгэн эжыдэ хэлэнэ:

—Энэ миистгэе тэндэнэ буулгай! Хайшаа ябашан гэшэб? Миний Барсулька бэшэ юм аабза? — гэжэ бүрээ тэрэ уйлаганахада хүрэбэ.

—Барсулька гэртээ! Үүдөө замагдаад ерээ һэмнайбди! — гэжэ хүгшэн эжынь зандарганаар хэлэбэ.

Минишые досоо хүлгүү. "Мяу, мяу!" гэхэдэн, "абарыг, абарыг!" гэнэнтэй адли шэнги. "Али яалтай? Зогсоо!" гэжэ, нүхэртөө хэлээ һаам, эзмэлхэ. Нарай хүгэдтэл адлиш гэхэ... Тээдыше һубаряад ябанан машинанууд соо зогсохшыегүй ха даа, — гэжэ мэтээр шэбшээд абанаб.

Гэбшэбтээд эхэнэрнүүдтэй сугтаа жолоошондо ашаанайн хорообхо руу зангажа байжа ойлгуулыне һэдэбэди. Дуугүй кино соо мэтэ. Тэрэ "ойлгоногүйб" гэнэндэл толгойгоо нэжэд гээ. Машинануудшые урагшаа дуг гэшэбэ...

...Миистгэин саашанхи хуби тухай бодоноб. Городһоо саана богой газарта буухалдаа, һөөргөө

гүйжэ ерэхэшые аабза, тээд гэртэй юм һаа, гэрээ олохо гү?

—Хэды олон хүн гэргүй ажамидарна гэшэб. Тиэхэдэн ши хаана байһан хөөшхэдэ һанаагаа табижа, бээе зобоонош, — гэжэ хүршэмни намайе зэмэлэб.

Тиэхэдэн би: "Дэлгүүрэй үедэ зобоһон хөөшхэ. хайн эдэтэй һаа, бог үлэгдэл ухашалха байгаа гү?" — гэжэ магад, энеэдэнэ хүрэхөөршые, үсэрхэбэб.

—Болиш даа, ямаршые сагта ног ноохой уудалдаг ноозгой амитад ха юм, — гэжэ, хэзээдэшые бодомжогойгоор дуугардаг хүршэмни намһаа залхуурһан хэбэртэй болоно һэн.

Үнэн лэ гэшэ бээе. Тиибэшые би хүршынгөө урда тэрэхэн хөөшхые сагааруула гэнэндэ гү, али амитание абаржа шадаагүйдоо өөрыгөө сагааруула гэнэндэ гү — нимэ зориулга бэшэжэ, һанаагаа заһаадал гээ һэм:

Миистгэйхэн,
Нохойтой үрдилдэн,
Ноохой задалхадаа,
Ноолуур зангаа гаргаагүй,
Нобшо уудалха гэргүй,
Хоолоол залгаа һанаатай
Хогшол, үлэгдэл бэдэрээлшн.
Хоногой эдэ олохо гээд,
Хонхор соогуур гэтээлшн.
Хаядаһанай газарһаа
Харижа һөөргөө бусаһайш даа.
Ханамжатайгаар эзэншин
Хаалга-үүдээ нээһэй даа.

Хүн зоной мүнгэ һангаар дутжа, ядажа байхада, юун хөөшхээе дурдаба гэшэб гээд хүршэтэймни суг һаналаа нэгдүүлхэ зон одоохол даа. Тээд яахаб, хайрлаалай мэдэрэл хэн хэнэймнайшые сэдхэлые хаа яа хайраад-дайраад абадаг ха юм.

Г. ДАШЕЕВА.

Буряад Республикын Арадай Хуралай

Тогтоол

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ГҮРЭНЭЙ БАЙГУУЛАМЖЫН, НЮТАГАЙ ӨӨНЭДЫН ХҮТЭЛБЭРИИН ЗАХИРГААНАЙ, ХУУЛИ ГАРГАЛГЫН, ХУУЛИ ЁНОНОЙ БОЛОН ГУРИМ ЖУРАМ САХИЛГЫН ТАЛААР КОМИТЕДЭЙ ТООСООН ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хуралай Гүрэнэй байгууламжын, нютагай өөнэдын хүтэлбэрийн захиргаанай, хуули гаргалгын, хуули ёноной болон гурим журам сахилгын талаар комитедэй түрүүлэгшэ В. И. Марковой тоосоото үе соо комитедэй хэһэн хүдэлмэри тухай тоосоо шагнаад, Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. Буряад Республикын Арадай Хуралай Гүрэнэй байгууламжын, нютагай өөнэдын хүтэлбэрийн захиргаанай, хуули гаргалгын, хуули ёноной болон гурим журам сахилгын талаар комитедэй хүдэлмэри тухай тоосоо баталха.

2. Тоосоон тушаа зүбшэн хэлсэлгын үедэ хэлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар хэмжээнүүдые абахыень комитедэ тэ даалгаха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М. И. СЕМЁНОВ.

Улаан-Үгэ хото, 1996 оной сентябриин 25.

Буряад Республикын Арадай Хуралай

Тогтоол

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ХЭРЭГҮҮДЫЕ ЭРХИЛЭГШЭЭР К. И. БАХРУНОВЫЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН ДУРАДХАЛДА ЗҮБШӨӨЛ ҮГЭН ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М. И. Семёновой Буряад Республикын Арадай Хуралай Хэрэгүүдые эрхилэгшын тушаалда дурдахан К. И. Бахруновой кандидатура хаража үзөөд, Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

Буряад Республикын Арадай Хуралай Хэрэгүүдые эрхилэгшээр Бахрунов Куприян Ильичые томилхо тухай Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшын дурдахалда зүбшөөл үгэхэ.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М. И. СЕМЁНОВ.

Улаан-Үгэ хото, 1996 оной сентябриин 26.

Буряад Республикын Арадай Хуралай

Тогтоол

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ КОМИТЕДЭЙ БҮРИДЭЛДЭ ЗАРИМ ТЭДЫ ХУБИЛАЛТАНУУДЫЕ ОРУУЛХА ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат А. И. Кардашай мэдүүлгэ хаража үзөөд, Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

Муйска 29-дэхи һунгуулийн округһоо дэбжүүлэгдэһэн Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат Кардаш Александр Ивановичые Буряад Республикын Арадай Хуралай Гүрэнэй байгууламжын, нютагай өөнэдын хүтэлбэрийн захиргаанай, хуули гаргалгын, хуули ёноной, гурим журам сахилгын талаар комитедэй гэшүүнэй уялгааа сүлөөлөөд, Буряад Республикын Арадай Хуралай Бюджетэй, налоговой, финансын болон банкнуудай талаар комитедэй гэшүүнээр һунгаха.

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М. И. СЕМЁНОВ.

Улаан-Үгэ хото, 1996 оной сентябриин 26.

Буряад Республикын Арадай Хуралай

Тогтоол

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН МУНИЦИПАЛЬНА АЛБАНАЙ (ГОРОДОЙ, РАЙОНОЙ) НЮТАГАЙ ӨӨНЭДЫН ХҮТЭЛБЭРИИН ЗАХИРГААНАЙ ТҮЛӨӨЛЭЛГЭТЭ ЗУРГААНАЙ ДЕПУТАДАЙ ЭНГЭРТЭЭ ЗҮҮХЭ ТЭМДЭГ ТУХАЙ

Буряад Республикын Арадай Хурал **ингэжэ тогтооно:**

1. Буряад Республикын муниципальна албанай (городой, районной) нютагай өөнэдын хүтэлбэрийн захиргаанай түлөөлэгтэ зургаанай депутатай энгэртэ зүүхэ тэмдэг тухай Дүрим баталха (хабаргалтатай).

2. Буряад Республикын муниципальна албанай (городой, районной) нютагай өөнэдын хүтэлбэрийн захиргаанай түлөөлэгтэ зургаанай депутатай энгэртэ зүүхэ тэмдэг баталха (хабаргалтатай).

Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ М. И. СЕМЁНОВ.

Улаан-Үгэ хото, 1996 оной сентябриин 26.

"Шэнэ байдалай" нэн хууданиинь Оросой Эб хамтын намын 25 жэл болоһон ушарта дарамлан гаргагдабай. Алас-Дорнодохи буряад-монголшуудай үмэнэһөө "Шэнэ байдалай" хорёонинь Оросой Эб хамтын нам доргун баяр хүндые үргэжэ, дарагданан бага яһатаниие урда мэтэ өөдэлүүлэн дэгжээжэ ба үгыгэй ядуу хүдэлмэришэн арадые бүри хамгаалан оршохые хүсэмэй. Эб хамтын намынь арад бидэнэй туһа дор үнинэй эгүүридэ бата бэхээр дэлгэрэн оршохо болтогой.
 {1923 он, март 23, N7 (35)}

байһан Пурбожаб Нимаевич Нимаев хэлээ хэн.
 Зүгөөр эхэ дугаарнуудайнь хаанаһаа абтаһаниинь мэдэгдэнгүй. Буряад Республикын Үндэһэтэнэй архивта нэгэшье "Шэнэ байдал" үгы ха юм.
 Урда тэньһарадаа хоёр удаа гарадаг аад, 1922

редакци, типографи 1923 оной августда Дээдэ-Үдэ зөөжэ ерээд, эндэ "Шэнэ байдалай" һүүлшын 46-дахи дугаар гараһан байгаа. Саашаа газетэмнай "Буряад-Монголуун үнэн" гэжэ нэрэтэй болоо хэн.
 Мартын 23-най 7-дохи дугаарта бусая. Эхиндэнь "Хорин табан жэлэй байлдаан" гэнэн түрүү бэшэг табыатай. "Мүнөө 25 жэл

гэгшэдэй дүрэнүүд дүрбэн нюурта хабтайса табыатай.
 4-дэхи нюурай доогуур Зүблэлтэ Россие һайшаан тоожо байһан тухай Лондонһоо, Нью-Йоркһоо, Бээжэнһээ мэдээнүүд дурадхагдана. "Үлүү хаража, булуу химэлхэ" гэнэн гаршагтай һүүлшын мэдээ гүйсэд буулгая:
"Шажанай ехэ хуралдаанаар ламанарай байдал

"БУРЯД ҮНЭН" СОНИНОЙ 75 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

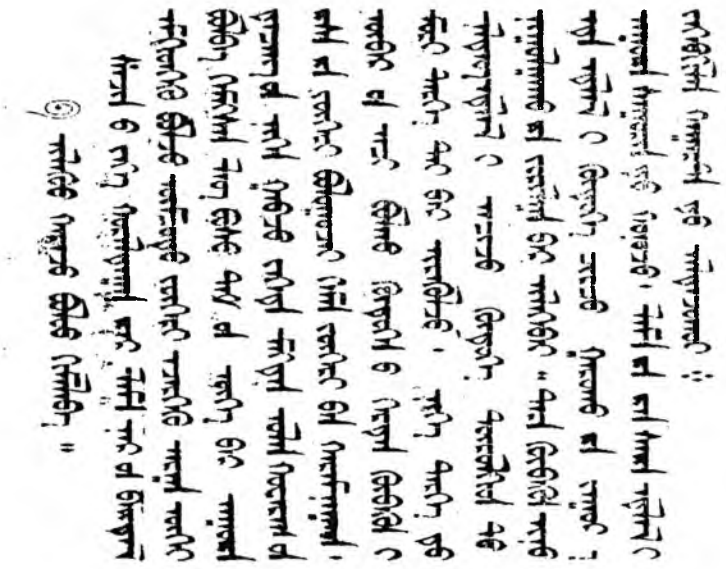
ТҮҮХЫМНАЙ ХУУДАНАНУУД

1923 ОН

Ажаглалта. Манай сонинной 1922, 1923 онуудай дугаарнууд түрүүшээр мүнөөнэй түб газетэнүүдэй хинэ тээ багашаг нэгэ, хожомын хоёр хуудан дээрэ гарадаг байгаа. Тиимэһээ "нэн хуудан" гэнэниинь бүхы дугаарта хабаатай гэшээ. Дээрэ дурадхагдан хэнэг 1923 оной мартын 23-най дугаарта, сонинной гаршагтай баруун тээ, журналистнуудай хэлэдгээр, шпигельдэ табыатай.

Редакциин архивта байдаг тус дугаар "Шэнэ байдалай" бүрин үлэһэн гансахан бодото дугаар (оригинал) болоно. Юундэб гэхэдэ, сонинноймной ойдо зориулагдажа, нарын номернуудта гараһан суглуулбаринууд 1922 оной 3-дахи дугаарай буулгабаринаа буулгагданан бшуу. Энэл оной 9-дэхи дугаарай буулгабаринаа абтаһан һонин зүйлнүүдые һүүлдэ гаргах байхабди.

1971 ондо сонинной 50 жэлэй ойтой дашрамдуулан, манай аха үеын хүдэлмэришэн "Шэнэ байдалай" бодото эхэ дугаарнуудһаа буулгабаринуудые хэжэ, тэдээнһээ оршуулгануудые хэнэн хаш. "Канон", "ксерокс" гэжэ тэрэ сагта байгаагүй, ротатор дээрэ буулгагданан янзатай. Гадна ойн баярай выставкэ-

дэ зориулжа, урданай сонинуудһаа хэнэн фото-буулгабаринууд манай архивта олон. Тэдэнэй дунда саарһан дээрэ гараар бэшэһэн оршуулга, тайлбаринууд дайралдана. Тэдэ дайнай ветеран, подполковник Ойдоп Будаевич Цыбиковэй гараар бэшэгдэн гэжэ 1991 ондо газетын 70 жэлэй ойдо зориулагдаһан выставкэ бэлдэжэ байха үедэ редакторай орлогшо

оной майн 1-нэй 9-дэхи дугаарһаа долоон хоног удаа нэгэ дахин гарадаг болоһон байна.

1923 оной мартын 23-най 7-дохи дугаар үшөө Шэтэдэ гараһан байна. Тэрэмнай 1921 оной декабрьһаа бүхы дээрэ гараһан 35-дахи дугаар болоно. Буянта Цыденович Дондоковой Буряад совет хэблэлэй түүхэ тухай шэнжэлгэ соо бэшэһэнэй ёһоор, "Шэнэ байдалай"

болбай. 1898 оной март харын 14-нэй үдэр Минск хото дээрэ Оросой зон ниетэ хүдэлмэришэнэй намын түрүүшэ хуралдаан тогтожо, намынгаа дүрим ба сурталые тоблон абажа, намын байдал мүн мүр дор оруулһаар тэрэ намын олонхиин хэлтэс эсэстэ Оросой эб хамтын (коммунист - орш.) нэрэ боложо оршоһон ажуу..."
 "Түрүү бэшэг иигэжэ түгэсэнэ: "Оросой эб хамтын нам хойношодо бата бэхи оршон байха болтогой! Дэлхэйдэхи хүдэлмэришэн гаряшанай хубисхал хүсэ шадал бүридэжэ эхилэн, дэбжэхэ болтогой! М. Ербанов".

Саашань Россин эб хамта намын түүхэ тухай хөөрөөһэн Алас-Дорнодохи хубисхалта комитедэй түрүүлэгшэ П. Кобозевэй статья, Маркс, Ленинэй дүрэнүүд тобишо намтартайгаар, буряад-монголшуудай хүдөөгэй арад түмэн дор Оросой эб хамта намын түбэй комитедэй Алас-Дорнодохи хэлтэсэй ахалагша Н. Кобяк гэгшын хандалга, Троцкийн, Зиновьевой, Калининой, дурсагдагша Кобозев, Кобяк

эмхидхэхэ боложо, үмсэтэ зөөри эзэрхэхэ аргагүй болобо хэмээгсэн лаб буса дамай үгөөр Агын дацангай нэгэн габжа ехэтэ мэгдэн, олон хубарагай жасын зөөри болгожай хэмээн, зөөриез харамнаад, өөрынаша болохо хүдөөгэй гэртэн хүбүүниинь эд эдлэлгые хүдөө шэрэжэ гарахын зуура Агын нууринда хоножо, ламынгаа һайн эдлэлые ехэхилэн хаартада алдажай".

Тэрэ үедэ ламанарай дунда элдэб зон байһан лэ ааб даа. Гэбэшье улаан засаг иимэ ушарнуудые бүри дэбэртэн, шажан мүргэл гээшэ хара тамхин гэхэшэлэн, тэрэниие үндэһөөрнь усадаха ябадалаа бүри 1922 онһоо эхилһэн бшуу. Манайшье сонин энэ хэрэгтэ горитойхон "габьяатай" гэжэ мэдэрэе.

4-дэхи нюурай буланда "Редактор М. Амагайн" гэжэ тэмдэглээтэй.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ
 хэблэлдэ бэлдэб.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: "Үлүү хаража булуу химэлхэ" гэнэн мэдээсэл.

УРДАА ХАРАХА ГУЛАМТАМНАЙ

Һүүлдэй жэлнүүдтэ хүдөөдэ һургаалтай хүнэй гү, али һүрхэй хүнүүдэй тоодо орохын тула нэгэ заримашуул буряадаараа дуугархагүй, шада боли ородоор хөөрөлдэнэ.

Нэгэ заримашуул армиһаа бусахадаа гү, али городто байгаад ерэхэдэ, ородоор хүсэд һайнаар хэлэжэ шадахагүй аад, миин лэ бабаралдаха. Энэ ябадал хадаа ехэнхидэе хүн бүхэнэй ухаан мэдэрэлэй хэмжээнһээ дулдыдана бшуу.

Ухаатай, эрдэмтэй, һургаал ехэтэй хүнүүд иигэжэ ашалададаггүй юм. Хоёрдохоор, эхэ эсэрын жэшээ, тэдэнэй һургаал онсоудха шанартай. Буряад хэлэмнай хэдэн зуугаад жэлнүүдтэ, жэлһээ жэлдэ баян хурса болоно. Энэ хэлэнэй дамжуур дамжажа, булта хүнүүдһээ дутуугүй хүнүүд болоод ябаһанаа бү мартай! Буряад хэлэнтэй хамта "Буряад үнэн" үшөө хүсэтэй болоно. Хэды олон уран зохиолшо, эрдэмтэд "Буряад үнэн" ашаар үргэн арад зондоо хүндэтэй хүнүүд болоо гээлэб! "Буряад үнэн" Далюу Рабданһаа, Алсагар Мархайһаа эхилээд, Будаһуу хүрэтэр түрэл хэлээ хүгжөөлгэдэ ехэхэн хубитаяа оруулһаниинь мэдээжэ. Буряад хэлээр гоё һайханаар хэлэхэ гэшээ хүн бүхэнэй ехэ омогорхол юм. Эрдэмтэ Дондоб Доржиевич Очиров, дикторнүүд Цырен-Ханда Дашиева,

Баатар Цыбенев гэгшэд яаха аргагүй бэрхээр, хүнэй сэдхэл хүдэлгэмөөр буряадаар хөөрэнэ бшуу.

Мүнөө Дондоб Доржиевич "Буряад үнэн" газетэ магтан иигэжэ хэлэнэ: "Уран һайханаар үгэ хэлэхэ, лекци уншаха хэрэгтэмни "Буряад үнэн" газетэ намда ехэхэн нүлөө үзүүлээ гэшээ".

Холын Хурамхаанай Аргата нютагай үбгэн Дашинима Дондопов "Буряад үнэн" "Буян" хуудаһа уншахадаа, тусгаар һайн һайхан мэдэрэлдэ абтанаб, мэдээгүй юумээ ойлгоноб гэжэ бэшэнэ. Урдынгаа алдуунуудые заһанаб. Бурхан буянай хорюултай байһан саһаа харахада, минии үетэн, бидэнэрэй үри хүүгэдһые олон алдуу гаргана бшуу гэжэ мүн лэ бэшэнэ. "Буян" юрын хүнэй һонирхол татана, сэдхэл хүдэлгэнэ. һарадаа "Буянай" хоёр дахин гарадаг болоо һаа, уншагшад, захигшад олон болохо хэн. Бидэнэр республикын дасангуудай һонинуудые дуулаха хүсэлэнтэйбди.

Тиихэдэ Асагад һууриной үбгэн Мэжэдоржи Дондуков нютаг нугануудай һонин намтартай ветеранууд тухай дулааханаар хөөрэдэг юм. "Ветеран" хуудаһа һара бүри гаргадаг болыт гэжэ дурадхана.

Оронгоһоо Буда Лодоевич Хышектув хөөрэнэ: "Партком, профком үгы болоһон сагта "Үнэн" газетэ тараалганда почтальонууд ехэ оролоно. Бидэнэр, пенсионернүүд,

хүдөөдэ түрэл газетэдэе захил хэлгэндэ туһалха уялгатайбди."

Оронгын дунда һургуулиин багша Янжима Мироновна Сондуева, Аргатын дунда һургуулиин багша Софья Тыхеевна Содномова ахалагша классуудай һурагшадта "Буряад үнэн" газетэ захюулна.

Энэ һайшаалтай хэрэгы республикын һургуулинуудай багшанар дэмжэхэ бээ гэжэ найдагдана. Хурамшаһаа Бүргэд Бальгаров, Загарайһаа Пётр Дармаев, Эрхирэгһээ Бата Базаров, Ивалгаһаа Бимба Гомбоев гэгшэд бултанһаа түрүүлэн 1997 оной түрүүшын хахадта "Буряад үнэн" газетэе захижа, бултаңда жэшээ харуулаа. Тэдэнэр өөһэдөө газетэ захяад, "Үнэниие" бэшүүлэгты гэжэ нютагайхидтаа, хүршэ айлнуудтаа дурадхана. Захилай үедэ редакциинхид хүдөө нютагуудаар ходо ябаха аргагүйдэнэ. Мүнгэн хомордожо, һаалта хэнэ.

Тиимэһээ түрэл газетэе эдэбхитэйгээр захиит гэжэ уряалнаб.

Минии багсаахада, манай республикада 240000 гаран буряад угсаатан ажаһууна. Тиихэдэ Улаан-Үдэ хотодо 75000 буряадууд, тэрэ тоодо Железнодорожно райондо 24.000, Октябрьска райондо 37000, Советскэ райондо 14000 буряадууд тоологдоно. Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг пенсионернүүд "Үнэн" газетэдэ олоор захил хэхэ яһала

аргатай аад, юундэшьеб даа, һаналаа табиһагүй.

Уран зохиолшо, эрдэмтэд, артистнар "Үнэн" газетэ үсөөнөөр захиһа. Тиихэдэ "Үнэн" газетэ тэдэнэрэй һайндэрнүүдтэ зориулан гоё һайханаар шэмэглэһэн хуудануудые гаргана ха юм. Хотын багшанар, алба хаагшад "Үнэн" газетэ захихаяа эрмэлзэнгүй. Почтын хэлхээ холбооной харюусалгата хүтэлбэригшэд захилай үедэ һулаар һаналаа табиһа. Радио, телевиденеэр захилай кампаниие буряадууд үргэн дэлэсэтэйгээр ябуулнагүй. Радиодо "Баян талын аялга", телевиденидэ "Буряад орон" гэнэн дамжуулгануудые түрэл газетын 75 жэлэй ойдо зориулжа үнгэргөө һаа, туһатай байха хэн.

Мүнөө "Буряад үнэн" газетэдэ 1997 оной захил хүшэрөөр ябана. "Буряад үнэн" газетын 75 жэлэй ойдо зориулжа, газетэ тарааха талаар тусгаар марафон үнгэргөө һаа, болохо байгаа. Энэ хэрэгтэ ВАРК, Буряад арадай конгрессей тусгаар үүсхэл гаргаа һаань, һайшаалтай бэлэй. Тиихэдэ редакциинхид хүндэ саг болоо гээд һуунгүй, бүхы арга боломжонуудые бэдэрхэ уялгатай. Олонхи ветеранууд, инвалидууд олон хүүгэдтэй гэр бүлэнүүд мүнөө табигданан тарифаар захил хэхэ аргагүйдэнэ бшуу. Тэдэнэртэ тусгаар марафон үнгэргэжэ, спонсорнуудые оложо, түрэл газетэдэе захил хэхэнь туһалай!

1949 онһоо "Үнэн" газетэ захигша Владимир БАТОРОВ.

аргатай аад, юундэшьеб даа, һаналаа табиһагүй.

Уран зохиолшо, эрдэмтэд, артистнар "Үнэн" газетэ үсөөнөөр захиһа. Тиихэдэ "Үнэн" газетэ тэдэнэрэй һайндэрнүүдтэ зориулан гоё һайханаар шэмэглэһэн хуудануудые гаргана ха юм. Хотын багшанар, алба хаагшад "Үнэн" газетэ захихаяа эрмэлзэнгүй. Почтын хэлхээ холбооной харюусалгата хүтэлбэригшэд захилай үедэ һулаар һаналаа табиһа. Радио, телевиденеэр захилай кампаниие буряадууд үргэн дэлэсэтэйгээр ябуулнагүй. Радиодо "Баян талын аялга", телевиденидэ "Буряад орон" гэнэн дамжуулгануудые түрэл газетын 75 жэлэй ойдо зориулжа үнгэргөө һаа, туһатай байха хэн.

Мүнөө "Буряад үнэн" газетэдэ 1997 оной захил хүшэрөөр ябана. "Буряад үнэн" газетын 75 жэлэй ойдо зориулжа, газетэ тарааха талаар тусгаар марафон үнгэргөө һаа, болохо байгаа. Энэ хэрэгтэ ВАРК, Буряад арадай конгрессей тусгаар үүсхэл гаргаа һаань, һайшаалтай бэлэй. Тиихэдэ редакциинхид хүндэ саг болоо гээд һуунгүй, бүхы арга боломжонуудые бэдэрхэ уялгатай. Олонхи ветеранууд, инвалидууд олон хүүгэдтэй гэр бүлэнүүд мүнөө табигданан тарифаар захил хэхэ аргагүйдэнэ бшуу. Тэдэнэртэ тусгаар марафон үнгэргэжэ, спонсорнуудые оложо, түрэл газетэдэе захил хэхэнь туһалай!

1949 онһоо "Үнэн" газетэ захигша Владимир БАТОРОВ.

14, ПОНЕДЕЛЬНИК

КАНАЛ "ОРТ"

12.00 Телеутро.
13.00, 16.00, 19.00, 02.40
Новости
19.15 "Новая жертва".
19.20 Поле чудес.
19.25 Человек и закон.
20.30 Угадай мелодию.
20.35 В эфире ГТРК "Мир".
21.55 Боевик "Харлей Девидсон и волшебный Мальборо".
22.45 Мультфильм.
23.15 Монетный двор.
23.20 Город собак".
23.45 Марафон-15.
00.00 Звездный час.
00.40 "Элен и ребята".
00.55 Джэм.
01.30 Вокруг света.
02.10 Час пик.
02.40 Если...
03.45 Спокойной ночи, малыши!

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.30 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.15 Утренний экспресс-2.
9.55 Ретро-шлягер.
10.20 Дорогая редакция...
10.30 "Санта Барбара".
11.55 Русское лото.
12.35 Музыка всех поколений.
12.50 Автограф.
13.00 Вести.
13.20 Х/ф "Гонки по вертикали", 1с.
14.25 Царская ложка.
14.50 Док фильм.
15.10 Деловая Россия.
15.40 Эй, ухнем!

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.30 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.15 Утренний экспресс-2.
9.55 Ретро-шлягер.
10.20 Дорогая редакция...
10.30 "Санта Барбара".
11.55 Русское лото.
12.35 Музыка всех поколений.
12.50 Автограф.
13.00 Вести.
13.20 Х/ф "Гонки по вертикали", 1с.
14.25 Царская ложка.
14.50 Док фильм.
15.10 Деловая Россия.
15.40 Эй, ухнем!

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.30 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.15 Утренний экспресс-2.
9.55 Ретро-шлягер.
10.20 Дорогая редакция...
10.30 "Санта Барбара".
11.55 Русское лото.
12.35 Музыка всех поколений.
12.50 Автограф.
13.00 Вести.
13.20 Х/ф "Гонки по вертикали", 1с.
14.25 Царская ложка.
14.50 Док фильм.
15.10 Деловая Россия.
15.40 Эй, ухнем!

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.30 Мультфильм.
17.40 "Династия", 110 с.
18.30 Сагай суурьян.
18.55 Байгал.
19.10 Курьер.
19.20 Театри зритель. Коткрытию сезона в ГРДТ.
19.50 Путешествие в мир книг.
20.05 Видеофильм "Шаман".
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 Ваш партнер.
21.30 "Санта Барбара".
22.30 Момент истины.
23.10 Джентльмен-шоу.
23.45 Детектив "На острие ножа".
00.30 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Прохладный мир.
01.55 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 Мультсериал "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 Сериал "Супербой", 15 с.
17.05 Аптека.
17.25 Открытия недели.
17.55 Благая весть.
18.25 Сериал "Антонелла".
19.20 Нон-стоп лист.
19.30 Спорт недели.
20.00 Муз. подарок.
20.15 Телемагазин.
20.20 Налоговый вестник.
20.40 Центр-клуб.
21.00 6 новостей.
21.10 Скандалы недели.
21.55 Нон-стоп лист.
22.05 Х/ф "Черный ястреб".
23.40 Клуб "12 копеек".
24.00 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.25 Сериал "Любовные узы-2".
14.10 Программа В. Познера "Человек в маске".
14.45 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Только не мой ребенок" (США).
15.50 Доктор Угол.
17.00 Сегодня.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.25 Сериал "Любовные узы-2".
14.10 Программа В. Познера "Человек в маске".
14.45 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Только не мой ребенок" (США).
15.50 Доктор Угол.
17.00 Сегодня.

17.15 Мир кино: "Убей меня снова".
18.50 Латиномания.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
19.50 Телегазета.
20.00 Мир кино: "Робокоп".
20.45 КЦ "ТИВИКОМ" представляет программу "Телемагазин".
21.00 Итоги.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телемагазин.
23.00 Док. сериал "Криминальная Россия", 1 с.
23.30 Спорт. программа.
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Теледом.
7.20 Суурьян (Новости на бур. языке).
7.30 Подлеморье.
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Месясцеслов.
8.25 Здоровье.
8.35 Чрезвычайный канал.
9.00 Мультфильм.
9.55 Х/ф "Я, бабушка, Илико и Илларион".
11.30 Лукоморье.
16.00 Искусство русского авангарда.
16.25 Мультфильм.
16.45 Блок Нот.
17.00 Реклама. Х/ф "Гранд-отель "Экскульсиор".
19.00 Лица знакомые и незнакомые. К юбилею Д. Сангажаповой.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Бегущие к свободе".

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Бегущие к свободе".

15, ВТОРНИК

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 01.00
Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Если...
11.50 Смехопанорама.
12.20 Мультфильм.
12.30, 20.35 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен заявить...", 5 с.
15.10 Счастливый случай.
16.15 Монетный двор.
16.20 "Город собак".
16.45 Мультитролля.
17.10 Волшебный мир.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 До 16 и старше...
18.30 Вокруг света.
20.10 Час пик.
21.00 Тема.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Б. Андреев, А. Баталов в х/ф "Большая семья".
00.40 КВН-ассорти.
01.20 Хоккей. Евролига.

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.20 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция...
11.00 "Санта Барбара".
12.10 Испытание веры.
14.20 Деловая Россия.
14.50 Иванов, Петров, Сидоров...
15.30 Проще простого.
16.00 Вести.
16.20 Магазин недвижимости.
16.25 Анонимные собеседники.
16.55 Эй, ухнем!
17.10 Лукоморье.
17.35 Детские новости.

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.50 Улгур.
18.25 Байгал.
18.40 Курьер.
18.50 Сагай хурдэ (Из истории газеты "Буряад үнэн")
19.15 Пульс.
19.35 Память.
19.55 Социальная защита.

Северный вариант.
20.05 Музыкальные встречи. Композитор Базыр Цырендашиев.
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Мужчина и женщина.
23.00 Тихий дом.
23.40 Эх, дороги...
00.05 Горячая десятка.
01.00 Вести.
01.35 Товары - почтой.
01.45 Кто во что горазд.
02.00 Музыка всех поколений.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 16 с.
17.05 Аптека.
17.20 Сериал "Дела сердечные", 30 и 31 с.
18.15 Благая весть.
18.45 "Антонелла".
19.35 Нон-стоп лист.
19.45 Сериал "Вавилон-5", 6 с.
20.40 Муз. подарок.
20.55 Телемагазин.
21.00 6 новостей.
21.10 Акулы пера: Алика Смехова.
22.10 Нон-стоп лист.
22.20 Х/ф "Список любовниц".
23.30 Катастрофы недели.
24.00 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
12.45 Телемагазин.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.00 Док. сериал "Голливуд изнутри", 1 с.
14.50 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Время выжить" (США).
16.45 Русский альбом.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Монстр Хендерсона" (США).
18.50 Доктор Угол.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 1 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
12.45 Телемагазин.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.00 Док. сериал "Голливуд изнутри", 1 с.
14.50 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Время выжить" (США).
16.45 Русский альбом.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Монстр Хендерсона" (США).
18.50 Доктор Угол.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 1 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
12.45 Телемагазин.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.00 Док. сериал "Голливуд изнутри", 1 с.
14.50 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Время выжить" (США).
16.45 Русский альбом.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Монстр Хендерсона" (США).
18.50 Доктор Угол.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 1 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Футбольный клуб.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Городок.
22.55 Х/ф "Танцующие призраки".
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Кто во что горазд.
01.45 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 17 с.
17.05 Аптека.
17.15 "Дела сердечные", 32 и 33 с.
18.10 Благая весть.
18.40 "Антонелла".
19.30 Нон-стоп лист.
19.40 "Вавилон-5", 7 с.
20.40 Муз. подарок.
20.55 Телемагазин.
21.00 6 новостей.
21.10 Ток-шоу "Я сама": Роковая страсть.
22.05 Нон-стоп лист.
22.15 Х/ф "Американская дочь".
24.00 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.15 Док. сериал "Голливуд изнутри", 2 с.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Пэпо".
16.40 Чудесные годы.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Кровавая осень".
19.00 Сегодня.
19.15 Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 2 с.
21.00 Герой дня.

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Гусарская баллада".

16, СРЕДА

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.55
Новости.

10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.05 Тема.
11.45 В мире животных.
12.30, 20.35 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен заявить...", 6 с.

КАНАЛ "РОССИЯ"

15.10 Счастливый случай.
16.15 Монетный двор.
16.20 "Город собак".
16.45 Кактус и Ко.
16.55 Домисолька.
17.10 Зов джунглей.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Тет-а-тет.
18.30 Вокруг света.
20.10 Час пик.
21.00 В поисках утраченного. Любовь Орлова.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Х/ф "Последний магнат".

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция...
11.00 "Санта Барбара".
12.00 Русское лото.
12.30 Док. фильм.
12.45 Эй, ухнем!
13.00 Вести.
13.20 "Гонки по вертикали", 2 с.
14.30 Автограф.
14.35 Товары - почтой.
14.40 Деловая Россия.
15.10 Иванов, Петров, Сидоров...
15.55 Магазин недвижимости.
16.00 Вести.
16.20 Проще простого.
16.50 Шаг за шагом.
17.00 Подиум.

БУРЯТСКОЕ ТВ

17.30 Бамбаахай.
18.05 Байгал.
18.20 "Ракурс" представляет...
18.55 Курьер.
19.05 Толи.
19.35 Пульс.
19.55 Путешествие в мир книг.
20.10 Решения принимались. Проблема остается (Об алкогольной продукции).
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Городок.
22.55 Х/ф "Танцующие призраки".
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Кто во что горазд.
01.45 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 17 с.
17.05 Аптека.
17.15 "Дела сердечные", 32 и 33 с.
18.10 Благая весть.
18.40 "Антонелла".
19.30 Нон-стоп лист.
19.40 "Вавилон-5", 7 с.
20.40 Муз. подарок.
20.55 Телемагазин.
21.00 6 новостей.
21.10 Ток-шоу "Я сама": Роковая страсть.
22.05 Нон-стоп лист.
22.15 Х/ф "Американская дочь".
24.00 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.15 Док. сериал "Голливуд изнутри", 2 с.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Пэпо".
16.40 Чудесные годы.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Кровавая осень".
19.00 Сегодня.
19.15 Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 2 с.
21.00 Герой дня.

21.30 Во саду ли, в огороде...
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Меломания.

"ОТБ"

6.30 Теледом.
7.20 Суурьян.
7.30 Русский Израиль.
8.00 Зависит от тебя.
8.15 Ритм. Мелодия. Тембр.
8.30 Кроха.
8.45 Шарман-шоу.
9.40 Мультфильм.
10.10 Х/ф "Первая ласточка".
11.25 Лукоморье.
11.50 Музыка в полдень.
16.00 Искусство русского авангарда.
16.25 Мультфильм.
16.45 Новости кино.
17.05 Лидер-прогноз.
17.30 Музыка экрана.
17.50 Реклама. Х/ф "Ураган".
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 Х/ф "Свой среди чужих, чужой среди своих".

17, ЧЕТВЕРГ

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 02.05
Новости.
10.15, 19.20 "Новая жертва".
11.00 Футбол. Лига чемпионов.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен заявить...", 7 с.
15.10 Счастливый случай.
16.15 Монетный двор.
16.20 "Город собак".
16.45 Лего-го.
17.10 Тин-тоник.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Рок-урок.
18.30 Вокруг света.
20.05 Час пик.
20.30 Играй, гармонь любимая!
21.00 Моя семья.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Футбол. Лига чемпионов.
00.40 Футбол. Лига чемпионов. Обзор семи матчей.
02.25 Обзор.

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция...
10.55 "Санта Барбара".
11.50 Товары - почтой.
12.00 Наш сад.
12.25 Приглашение к самовару.
12.45 Эй, ухнем!
13.00 Вести.
13.20 "Гонки по вертикали", 3 с.
14.30 Автограф.
14.35 Товары - почтой.
14.40 Деловая Россия.
15.10 Иванов, Петров, Сидоров...
15.55 Магазин недвижимости.
16.00 Вести.
16.20 Двойной портрет.
17.15 Лукоморье.
17.45 Детские новости.

БУРЯТСКОЕ ТВ

18.00 "Династия", 111 с.
18.55 Байгал.
19.10 Курьер.
19.20 Степные огни.
19.50 Юридическая азбука. Новый Уголовный кодекс РФ. Прямой эфир.
20.35 Байгал.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.25 Педагогика для всех.
23.10 Росгосстрах - 75 лет.
23.15 Цирковая программа.
23.45 Живая классика. Смеющийся Шекспир.
01.00 Вести.
01.30 Товары - почтой.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

01.40 Музыка всех поколений.
01.55 Кто во что горазд.
02.05 Не спи и смотри.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 18 с.
17.05 Аптека.
17.15 Люди и вещи.
17.35 Частный случай.
17.50 Рецепты от Цептер.
17.55 Благая весть.
18.25 "Антонелла".
19.20 Нон-стоп лист.
19.30 "Вавилон-5", 8 с.
20.30 Телемагазин.
20.35 Муз. подарок.
20.50 6 новостей.
21.00 Алло.
21.50 Нон-стоп лист.
22.00 Сериал "Специальный отдел: "Утопленник", "Вся королевская рать".
23.55 Частный случай.
00.10 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.15 Док. сериал "Голливуд изнутри", 3 с.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Кето и Котз".
16.40 Чудесные годы.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Меланхолия".
18.40 Латиномания.
19.00 Сегодня.
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 3 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Радар-спорт.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Кафе "Обломов".

"ОТБ"

6.30 Теледом.
7.20 Суурян (новости на бур. языке)
7.30 Старый парк.
8.00 Рождение скрипки.
8.15 Технодром.
8.25 Блок Нот.
8.40 Ваше право.
9.05 Мультфильм.
9.35 X/ф "Волга-Волга".
11.20 Лукоморье.
11.45 Музыка в полдень.
16.00 Искусство русского авангарда.
16.30 Мультфильм.
16.50 Музыка всех поколений
17.05 Золотое слово Древней Руси.
17.25 Реклама. X/ф "К сокровищам авиакатастрофы".
19.00 Тень.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.30 Реклама.
20.35 Сказка на ночь.

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 X/ф "Семь стариков и одна девушка".

18, ПЯТНИЦА

КАНАЛ "ОРТ"

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 01.15 Новости.
01.15, 19.20 "Новая жертва".
11.10 Моя семья.
11.50 Пока все дома.
12.25 Утренняя почта.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.55 "ТАСС уполномочен заявить...", 8 с.
15.10 Счастливым случаем.
16.20 "Город собак".
16.40 Встреча с композитором Марком Минковым.
17.00 Романтическая сказка.
17.40 "Элен и ребята".
18.05 Действующие лица.
18.30 Вокруг света.
20.15 Человек и закон.
20.45 Поле чудес.

21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 Коломбо в детективе "Берегите свои зубы".
00.30 Взгляд.
01.35 Боевик "Дикие сердца".

КАНАЛ "РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.25 По дороге на работу.
8.35 "Мак и Матли".
9.00 Вести.
9.25 Утренний экспресс-2.
9.55 В мире капитала.
10.05 Ретро-шлягер.
10.30 Дорогая редакция...
10.55 "Санта Барбара".
11.50 Товары - почтой.
12.00 Мультфильм.
12.10 Шаг из круга.
12.30 Репортер.
12.45 Торговый дом.
13.00 Вести.
13.20 X/ф "Формула любви".
14.50 Эй, ухнем!
15.05 Автограф.
15.10 Товары - почтой.
15.15 Деловая Россия.
15.45 Музыка всех поколений.
16.00 Вести.
16.20 Магазин недвижимости.
16.25 Иванов, Петров, Сидоров...
17.05 Момент истины.
17.45 Учитель года-96.
17.50 "Династия", 112 с.
18.40 Панорама Бурятии.
19.25 Курьер.
19.35 Примите поздравления...
20.05 Буряад орон.
20.50 Курьер-2.

КАНАЛ "РОССИЯ"

21.00 Вести.
21.20 "Санта Барбара".
22.20 Сам себе режиссер.
23.00 Боевик "Наемный убийца".
00.40 Очей очарование...
00.50 Товары - почтой.
01.00 Вести.
01.30 Баскетбол. Чемпионат Европы среди клубных команд.
03.10 Ночное randevu.

"АРИГ УС"

16.00 "Еноты".
16.30 Телемагазин.
16.35 "Супербой", 19 с.
17.05 Аптека.
17.15 X/ф "Золотой туман".
18.30 "Антонелла".
19.20 Нон-стоп лист.
19.30 "Вавилон-5", 9 с.
20.30 Муз. подарок.
20.45 6 новостей.
20.50 Ток-шоу "Профессия": стриптизер.
21.45 6 новостей.
21.55 История государства Российского: x/ф "И на камнях растут деревья", 1 и 2 с.
00.25 Дорожный патруль.

"ТИВИКОМ"

12.00 Анонс. Муз. канал.
13.00 Сегодня.
13.15 Сериал "Любовные узы-2".
14.15 Док. сериал "Голливуд изнутри", 4 с.
15.00 Сегодня.
15.15 Мир кино: "Потерпевший".
16.35 Чудесные годы.
17.00 Сегодня.
17.15 Мир кино: "Три лучшие вещи на свете".
19.00 Сегодня (Новости НТВ).
19.15 Анонс. Муз. поздравления.
20.00 Телегазета.
20.10 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 4 с.
21.00 Герой дня.
21.30 Трюкачи Голливуда.
22.00 Сегодня.
22.20 "Дерзкие и красивые".
22.45 Телегазета.
23.00 Времечко.
23.30 Сериал "Женские истории".
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

6.30 Теледом.
7.20 Суурян.
7.30 И свеча бы не угасла.
8.00 ТВ-галерея.
8.15 Духовные музыкальные инструменты.
8.45 Блок Нот.
9.00 Мультфильм.
9.30 X/ф "Веселые ребята".

11.05 Империя игр.
16.00 Искусство русского авангарда.
16.30 Мультфильм.
16.50 Друкарь Иван Москвитин.
17.10 X/ф "Чудовище".
18.50 Ералаш.
19.00 Старый парк.
19.30 Клип-презент.
20.00 Двадцать ноль-ноль.
20.25 Реклама.
20.30 Наедине со всеми (прямой эфир).

"З КАНАЛ"

21.00 Мультфильм.
21.20 Курьер.
21.30 X/ф "Белое солнце пустыни".

19, СУББОТА

КАНАЛ "ОРТ"

9.00 Сказка "Обыкновенное чудо", 1 с.
10.15 Мультфильм.
10.45 Домашняя библиотека.
11.00, 16.00, 19.00 Новости.
11.10 Слово пастыря.
11.30 Не зевай!
12.00 Утренняя почта.
12.35 Смак.
12.55 История одного шедевра.
13.25 Ю. Борисова в x/ф "Посол Советского Союза".
15.00 Король рояля Эмиль Гилельс.
15.30 Очевидное-невероятное.
16.15 "Возвращение на остров сокровищ", 7 с.
17.05 Большой театр: дни и вечера.
17.55 В мире животных.
18.30 Отечественные легенды: Марк Бернес.
18.50 Ералаш.
19.20 Парижские тайны Эльдара Рязанова. Питер Устинов.
20.00 Золотая серия. Год 1978. X/ф "Трактир на Пятницкой".
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.40 "Вьетнам, до востребования".
23.40 Каламбур.
00.10 Е. Сафонова в мелодраме "Акомпаниаторша".
02.00 Решающие игры чемпионата России по футболу.

КАНАЛ "РОССИЯ"

9.00 Вести.
9.25 Лукоморье.
9.50 Мультфильмы.
10.20 "Мак и Матли".
10.45 По вашим письмам.
11.30 Вертикаль.
12.00 Вести в 11.
12.15 Книжная лавка.
12.30 Доброе утро!
13.00 Врача вызывали?
13.25 Анонимные собеседники.
13.55 Поэт в России больше, чем поэт.
14.20 Проще простого.
14.50 Сад культуры.
15.15 "Тайна Сахары", 3 с.
16.15 Ничего, кроме...
16.30 Де-факто.
17.00 Грош в квадрате.
17.30 Фильм-спектакль "Юнона и Авось".
19.00 Вести.
19.20 Своя игра.
19.50 Мультфильмы.
20.30 "Королева Марго", 12 с.
21.30 Субботний вечер в стиле джаза.
22.50 Сделано в Голливуде. X/ф "Общество мертвых поэтов".
01.00 Вести.
01.35 Совершенно секретно.
02.30 Программа "А".

"АРИГ УС"

9.00 M/ф "Том, Джерри и их друзья".
10.00 Детский сеанс: "Сампо".
11.40 Это мы не проходили...
12.05 Нон-стоп лист.
12.15 Сериал о природе "Дикая природа Австралии", 8 с.
13.10 X/ф "Когда наступает сентябрь".
14.45 Телемагазин.
14.50 Назло рекордам.
15.15 Нон-стоп лист.
15.25 X/ф "Борсалино и Ко".
17.10 Чай-клуб: Г. Хазанов, Л. Измайлов.

17.40 Благая весть.
18.10 X/ф "Деревенский детектив".
19.45 Муз. подарок.
20.00 Нон-стоп лист.
20.10 X/ф "Фантастическая пицца".
21.55 Телемагазин.
22.00 Ток-шоу "Сделай шаг".
22.50 X/ф "Академия ниндзя".
00.05 Теледискотека "Партийная зона".

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Муз. канал.
10.00 Энциклопедия чудес.
10.30 Открытые небеса.
11.30 Мультсериал "Контен и господин Мольер".
12.00 "Тарзан", 3 с.
12.30 Времечко.
13.00 Чудесные годы.
13.50 Сериал "Любовные узы-2".
14.40 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Телегазета.
15.30 "Театр теней", 4 с.
16.00 Школьное ТВ.
17.00 Анонс. Сериал "Боисься ли ты темноты?".
17.30 Футбольный клуб.
18.00 Муз. поздравления.
19.00 Сегодня.
19.15 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 5 с.
20.05 ТИВИКОМ представляет "АВТОЭКСПРЕСС".
20.30 Телегазета.
20.45 X/ф "Здравствуй, это я!".
23.00 Лучшие шоу и варьете мира.
24.00 Сегодня.
00.35 Муз. канал.

"ОТБ"

9.00 Мультфильм.
10.00 Реклама. X/ф "Садко".
11.30 Жизнь для книги.
11.50 Реклама. X/ф "Первая перчатка".
13.15 Мультфильм.
13.35 Уроки русского языка (1 урок).
13.55 Реклама. X/ф "Наведу порядок в Америке и вернусь".
15.30 Искусство русского авангарда.
16.00 ТВ-ателье с Л. Аксеновой. Уроки кройки и шитья.
16.35 Мультфильм.
17.00 Клип-презент.
20.00 Реклама.
20.05 Русский Израиль.
20.30 L-клуб.
21.15 Лица знакомые и незнакомые.
21.45 Реклама. X/ф "Есения".

"З КАНАЛ"

18.00 Мультфильм.
18.10 "Судьба принцессы", ч. 4.
18.40 X/ф "Детство Бемби".

20, ВОСКРЕСЕНЬЕ

КАНАЛ "ОРТ"

9.00 "Обыкновенное чудо", 2 с.
10.20 Мультфильм.
11.00, 16.00, 01.45 Новости.
11.15 Непутевые заметки.
11.30 Пока все дома.
12.10 Утренняя звезда.
13.00 Служу России!
13.30 Играй, гармонь любимая!
14.00 Провинциальные истории.
14.30 Подводная одиссея команды Кусто.
15.25 Смехопанорама.
16.15 Чемпионат России по футболу.
17.25 Клуб путешественников.
17.50 Как-то раз...
18.00 Мультфейерверк.
18.45 Один на один.
19.15 Счастливым случаем.
20.05 Клуб "Белый попугай".
21.00 Время.
21.50 Триллер "Леон".
24.00 X/ф "Враг внизу".

КАНАЛ "РОССИЯ"

9.00 Лукоморье.
9.25 Мультфильмы.
9.45 Спортлото.
9.55 "Мак и Матли".
10.15 Российское бюро путешествий.

10.45 Устами младенца.
11.15 M/ф для взрослых.
11.30 Присяга.
12.00 Вести в 11.
12.15 Парламентская неделя.
13.00 Человек на земле.
13.30 Книжная лавка.
13.55 "Арктур - Гончий пес", ч. 2.
14.20 Проще простого.
14.50 В мире животных.
15.20 "Тайна Сахары", 4 с.
16.15 Ничего, кроме.
16.30 Караоке по-русски.
17.00 Футбол без границ.
17.30 Поют драматические актеры.

18.00 К-2 представляет...
19.00 Вести.
19.20 Волшебный мир Дисней.
20.20 "Королева Марго", 13 с.
21.15 У всех на устах.
21.30 У Ксюши.
22.00 Зеркало.
23.00 Репортер.
23.15 Аншлап и Ко.
00.15 Репортаж ни о чем.
00.30 X/ф "Тень".

"АРИГ УС"

9.00 Дискканал.
9.20 Мультсериал "Омер", 5 с.
9.45 "Флиппер-2", 9 и 10 с.
11.25 Шоу "Пальчики облизнешь".
12.00 "Дикая природа Австралии", 9 с.
12.45 Нон-стоп лист.
12.55 X/ф "Попрыгунья".
14.30 Телемагазин.
14.35 Звезды эстрады: Наташа Королева.
15.10 X/ф "Отходная молитва".
17.00 Док. сериал "По следам Всемогущих: Летательные аппараты богов".
17.30 Благая весть.
18.00 X/ф "Отважные".
19.45 Муз. подарок.
20.00 Нон-стоп лист.
20.10 X/ф "На кого Бог пошлет" (Л. Удовиченко, С. Садальский).

"ТИВИКОМ"

9.00 Анонс. Муз. канал.
10.00 Энциклопедия чудес.
10.30 Открытые небеса.
11.30 Мультсериал "Контен и господин Мольер".
12.00 "Тарзан", 4 с.
12.30 "Голливуд изнутри", закл.с.
13.00 Чудесные годы.
13.50 Сериал "Моисей-законодатель", 1 с.
14.40 Латиномания.
15.00 Сегодня.
15.15 Телегазета.
15.30 Спорт. программа.
16.00 Школьное ТВ.
17.00 Анонс Тележурнал.
17.30 Док-шоу.
18.00 Муз. поздравления.
19.00 Сегодня.
19.15 Фестиваль мини-сериалов: "Современный граф Монте-Кристо", 6 с. (закл.).
20.05 Телеигра "100 к 1".
20.30 Док. сериал "Криминальная Россия", 2 с.
21.00 Намедни.
21.45 Куклы.
22.00 Мир кино: "Зеркало для героя".
00.15 Эротические шоу мира.

"ОТБ"

ВОСКРЕСНЯЯ ФИЛЬМОТЕКА
9.00 Мультфильм.
10.00 Реклама. X/ф "Илья Муромец".
10.35 Повесть о славянских письменах.
12.05 Реклама. X/ф "Одиночка".
13.30 Уроки русского языка (2 урок).
13.50 X/ф "До свидания, мальчики!".
15.10 Искусство русского авангарда.
15.40 Реклама. X/ф "Ромес и Джульетта".
20.00 Реклама.
20.05 Русский Израиль.
20.30 X/ф "Друг мой, Колька".
21.55 Реклама.
22.00 X/ф "Мосты округа Мэдисон".

"З КАНАЛ"

18.00 Мультфильм.
18.20 "Судьба принцессы", ч. 5.
18.50 X/ф "Юность Бемби".

"САНАН ХҮН". Хүндэ дүрхы амитан гэхэ гү, али энэ зэрлиг хүн тухай, научнаар хэлбэл гоминиод тушаа гоминологиуд тобшолбол, энэ амитание шэнжэлхэ гэжэ олон жэлэй туршада оролдожо байһан мэргэжэлтэд тэрэниие тархиһаань ула хүрэтэр мэдэхэ болонхой юм. Тэрэнтэй уулзаһан, тэрэниие хараһан тухай баримтануудтай мянгаад материалнууд Москвад Дарвиной музейн дэргэдэхи Смоленско семинарай архивта угуулагданхай байдаг. Энэ амитан тушаа манай орондо, мүн үдэһын саанашье номууд дараһаар.

Гэхэ зуура, шэнэ шэнэ мэдээсэлүүдэй абтаха бүри энэ амитан тушаа нюуса—үшөө тайлбарилгадаагүй юмэнүүд бии гэжэ найдамтайгаар хэлэхэ аргатай болодоно. "Саһан хүн" гэшэ мүнөө болотор гайхал түрүүлээр, таагдашагүй гэжэ һавямаар таабаринуудтай байһаар.

"Чудеса и Приключения" (1994 он, 2-дохи дугаар) гэжэ журнал соо үгтэһэн К. Гратисай гурбан бүлэгһөө бүридэһэн "Тургенев пришел в ужас от снежного человека" гэхэн статья шимэрхүүгээр эхилнэ. Г. Артюновой бэшэһэн "О природе ужасного" гэхэн хоёрдохи статья мүн лэ энэ журнал соо үгтэһэнэй. Тиимэһээ би эдэ хоёр статьянуудһаа үндэлэһэн, мүн өөрынгөө һанаажэ бодомжолгонуудые оруулалсан, статья бэшэхэ хүсэлдэ ерэхэн байнаб.

"Юндэб даа?"—гэхэн асуудал гаража болохо. Юндэб гэжэдэ, үнгэтэ юртэмсэдэ таагдаагүй нюусанууд, гайхалнууд тон олон юм. Тэдэнэй нэгэн "саһан хүн" гэшэ ааб даа. Тиигээдшье буряад хэлэн дээрэ бэшэдэһэн иимэ статьянууд тон үсөөн. Ушар иимэһээ буряад уншагшадта, илангаяа гансал буряадаар уншадаг үбгэд, хүгшэдтэ энэ асуудалаар мэдэсээе үргэдхэхэдэнь туһатайшье байжа болохо. Хэй мэдэбэ, манай Буряад ороной хада уулата ямар нэгэ аймагта "саһан хүниие" хараһан улад байжашье магад. Тэдэ тус статья уншбал, тэрэ амитанай нотаг дээрээ хэн, юун гэжэ нэрэтэйнь дурдаад, хараһан үзэлһэнөө дуулгажашье болохо аалам. һонирхолтой байха бэшэ гү?

Ородой уран зохёолшо И.С. Тургенев агнажа ябатараа, хаха аргагүй уһаңда шунгаад гараха гэхэн бодолдо абтажа, хүбсанаа тайлаад, уһа руу хүрэн оробо ха. Шунгажа, тамаржа ябатарын хэнэйшьеб гар чурьень һабардажархиба. Тургенев эрьедэн харахадань, өгэ хүрөөтэй үзэлэй муухай амитан тэрэниие һонирхон хаража байба. Эхэнэр гэхэдэ, эхэнэр бэшэ, һармагшан гэхэдэ, һармагшан бэшэ—тэрэ аймшагтай амитан үргэн туршалаа нюуртай, сээжэһэнь хоёр мэшээгтэл юмэн занжанхай, наранда шарлашанан, үһэниинь тусайдашанхай, ара тээшээ арбайдан байба ха.

Тургенев ямар нэгэн ойлгогдосогүй, айһан хүрдэһэн хэдэрлэдэ абтажа, бүхы шадалаараа эрьетээшэ тамарба. Харин тэрэ амитан баярлан шууржа, нюргыень, хүзүүень, хуанүүдыень һабардан тамарна. Дүгтэй һүүлдэ залуу хүн эрьедэ түржэ, бүхы юумээ эрхижорхёод, ой соогуур үйшэбэ. Тэрэ амитан

анханайһаараал шуухирһаар хойнонь гүйнэ. Тургеневэй амяа саглахаһаа наагуур боложо, хүлнүүдэһын һольболдожо, унахаяа ябатар, ямаадые адуулажа ябаһан хүбүүн ташуур баринхай гүйжэ ерээд, хүн түхэлтэй үзэлэй муухай амитание шабхуурдажа эхилбэ ха. Тэрэ үбдэхэдөө шашхаад, боролжо бургааһа руу орожо харагдахаяа болиһон байгаа.

192 сантиметр үндэр бээтэй, багжагар томо, хүсэ шадал соогоо ябаһан Тургенев энэ болоһон үйлэ хэрэг тухай дурдадаггүй, мүн бэшээшьегүй байһан аад, гэнтэ юундэ

"Йети" гэхэ мэтээр нэрлэдэг. Карелидэ "ойнхүүд", "ээд" нотагай зонтой харилсаатай гэхээр болоһон тула, зарим ушарта хүниие абардагыше байха юм. 1983 ондо загана агналгын үедэ табатай басаган уһа руу унаһанан юм. Энэниие хараһан "ээд" ойһоо гаража, уһа руу ороод, басагые абарһан байна. Энэ ушарые хаража байһан тосхоной хахад зон гоминиодһоо айгаагүй, харин басаганай түлөө һанаагаа зобожо байһан бээ.

Гэхэ зуура "саһан хүнтэй" уулзалга зарим ушарта хүнэй ами һаһанда аюул асаржа болодог байна. Энээн тушаа

байдаг. Хүн хадаа хүгжэхэ бүрээ тэрэ эди шэдиё алдажа эхилһэн ха. Харин мүнөө үедэ тиимэ эди шэдитэй хүнүүд үсөөхэн дайралдадаг, хара болон сагаан эльбын нюуса номуудые шудалһан улад иимэ юмэнэй заримые хэрэглэхэ аргатай болодог. Буддын шажанай цанидай хургуули шудалһан тон дээгүүр зиндаагай ламанар эдэб эди шэдиё һураһан байдаг һэн гэжэ мэдэхэ болонхойбди. Иихэдээ "саһан хүнүүд өөһэдынгөө абари занһаа дулдыдажа, анханһаа үгтэлэн бэлиг шадабарьяа хэрэглэжэ болодог гэжэ элирбэ гэшэ.

Хажэ арайхан үрдһэн байна. Москва ошохоёо байхадаа, И. Бурцев нэгэ жэгтэй үбшэндэ нэрбэгдээд, халууржа эхилээ. Тиигээд Москвада хоёр долоон хоногто больницада хэбтээ. 1918 ондо Крымдэ һүүлшынхисэ һүжэрһэн халуун үбшэндэ дайрагдааш гэжэ врачнууд хэлэһэн ха. Тиимэ үбшэ дэлгэрүүддэг боргоһондо Бурцев хадхуулаагүй ха юм. Гайхалтай даа.

Хитэй хооһорһон хүүрэй хажууда байһан экстрасенс эхэнэр Хвит шамда сухалдана гэжэ тэрэндэ хэлэһэн байдаг. Тиигээд Занын хүүр олохо гэжэ

ҮНГЭТЭ ЮРТЭМСЫН НЮУСАҢУУД

ТАЙЛБАРИЛХАНЬ ХҮНДЭХЭН ДАА

Г. Мопассан Г. Флобер хоёрто хөөрэлһэниинь һонин юм.

Статьягай автор 1983 ондо Таджикистанда "саһан хүниие" бэдэрэлгын экспедицидэ хабаадалсахаһаа урид Душанбегһээ холо бэшэ оршодог Варзоб гэдэг туристнуудай баазада Украиньн К. Николай гэжэ хүбүүнтэй уулзаһан ха. Тэрэ хүбүүн урда тээнһ Памирта гоминиодые хараһан байгаа. Гэбэшье дахяад хараха, уулзахаа һананагүй гүш гэжэ асуухада, яашье дураггүй байһанаа мэдүүлээ. Гадна "саһан хүниие" хараһан тухайгаа һанахашье, дурдахашье дураггүй байгаа. Нэгэтэ Николай хүбүүн зүрхэлжэ хөөрэхэдөө, тэрэ амитание харахадаа, ямар мэдэрэлдэ абтажа, мэдээгээ табижа унаһанаа, мэдээ ороходонь, шэнгэншгэ үһэтэй гарай бэеыень эльбэжэ байһан тухай хөөрэлһэн юм.

"Саһан хүниие" хараад, айһан хүрдэһэн тухай баримтанууд олон даа. Гэбэшье иимэ амитание хараһан зарим хүнүүд айдаггүй байна.

1975 ондо юһэдэхи классай Шура Сургучев гэжэ хүбүүн нүхэртээ ойн нуурта загана агнахаа ошоходоо, гүльмэ табяад, намагтай ой тээшэ онохоо һанаһан байгаа. Зүгөөр нохойнь гэдэниие табяагүй юм. Нохой урдань ороод, харгыень хаажэ хэрхирэлһэн, нүхэрэйнгөө хүл һабардаһаншье байна. Хэдэн үдэрэй үнгэрхэдэ, Шура мотоциклда һуугаад, тэрэ нуур дахяад ошобо. Нуур хүрэхэдөө, буугаа гартаа баряад, намагтай ой тээшэ шэглэбэ. Гэнтэ урдань хорёод гаран метр газарта 2,5 метр шахуу үндэр бээтэй хүндэ ади амитан байжа байба. Бэеынь хүрин боро үһөөр хушаатай. Тархинь сэхэ мүрһөө гаранхай. Нюдэнэйнь хараса хүнэй хүрөө даража, байра дээрэнь зогсоожорхихооршье һаа, тэрэ амитан ехэл амгалан, номгон шэнгээр харагдаһан байна. "Минии уулзаһан ойн эзэн намайе яба гэжэ гуйна гэжэ ойлгоо һэм. Айгаагүй һэмби",— гэжэ Шура һүүлдэнь хөөрэлһэн юм.

Эндэ баһа "саһан хүниие" хараад, айгаагүй баримтанууд тушаа дурдаха болобол олон байха. Зүгөөр газетын талмай хизаарлагданхай һэмнай.

Зарим газарнуудта хүнүүд гоминиодуудта дадаһанхай. Тэдэ үни холын саһаа хойшо хүн зондо дүтэ амидардаг тула, һуурин газарнуудай ойро ходо харагддаг байна. Карели иимэ районнуудай нэгэн болоно. Нюотагай зон тэдэ амитадые "ойн хүнүүд", Карачаево-Черкесидэ "алмасты", Гималайн хадануудта

Г. Артюнов "О природе ужасного" гэхэн статья соогоо бэшэнэ.

1967 ондо Хойто Калифорнидэ мүнөө үедэ "саһан хүн" тухай бии байһан гансахан баримтата фильм буулгаһан американец Роджер Паттерсон уураг тархиин хабдарһаа (рак) боложо, 45 һаһа хүрөөдүүдөө үхэһэн юм. Тэрэл 1967 ондо Грузида, Алзани гол шадар "каптарые" (ийгэжэтэндэ "саһан хүниие" нэрлэдэг) тодожо байһан экспедицинондо бүлэгтэй урда тэрэ бии боложо, антрополог, профессор А. Мережинский бээ барингүй, фотоаппаратай орондо унтуулдаг амнулануудаар һомологдоһон револьвер гаргажа буудажархёо бээ. Тэрэ "каптарые" тудгаагүй һааб даа. Һүүлдэнь нэгэ хэды сагай үнгэрхэдэ үбшэлоод, үхэшэһэн юм.

Иимэ гашуудалта ушарнууд эдэб районнуудта саг үргэлжэ үзэгдэдэг байна. Карелидэ байһан сэрэгтэй частыда "хүн юм гү, али ан юм гү—нэгэ амитан" ходо ерэдэг боложо, тэрэнэй ходо ошоһоной удаа солдадуудай тархи үбдэдэг, бэеынь халуун дээшэдэг болоһон юм гэжэ Санкт-Петербургийн гоминологиудай бүлэгтэй хүтэлбэрлэлгынэ биологийн эрдэмэй доктор В. Сапулов хэлэ һэн.

Гоминиодтой зарим газарнуудта хүнэй уулзаһанай һүүдээр тэрэ үхэдэг, үгы һаа, хүндөөр үбшэддэг гэжэ элирбэ гэшэ. Иимэ ушарнууд эртэ урда саһаа мэдээжэ байжа, үльгэр домогуудта ороһон байдаг. Тэдэ үльгэр домогуудта "саһан хүнэй" түр зуура нэгэ газарһаа нүгөө газарта бии болоод байдаг тушаа хэлэгдэдэг. Зүгөөр "саһан хүн" мэнэ һая хажуудашни байһан аад, үнеэн, нохой, үнгэржэ ерэхэдэ хүрнэшни боложо хубилаад харагдадаг гэжэ мүнөө сагай хүнүүдэй хөөрөөнүүдһээ элирнэ. Энэ иихэдэ гоминиод бодото бэээрээ хубилна бэшэ, харин тэрэ хүр дарадаг эльбэ хэрэглэжэ, хүнэй нодэндэ харагдахаяа болидог, үгы һаа, гэрэй амитан, хүн болоод харагдадаг гэшэ ха гэжэ багсаамжалхаар болоно гэжэ зарим эрдэмтэд тоолодог болонхой. Жэгтэй бэээ? Харин хайшаа юм? Хүнһөө доогуур шатада байһан аад, теленатин, эльбэшэнэй, мэдэлшэнэй эди шэдитэй байхань һонин байха. Гэхэ зуура хүн дуугаржа эхилэхээ урид—хүгжэлтынгөө эхин шатада иимэ эди шэдитэй байһан юм гэжэ Б. Поршнев "О начале человеческого истории" гэхэн чөлөөсогоо бэшэлһэн

Гэхэ зуура, үшөө ойлгогдосогүй гэхээр баримтануудтай ушаржа болохоор байна.

Үнгэрэгшэ зуун жэлэй жараад онуудта Хойто Кавказда баригданхай Зана гэжэ нэрэтэй зэрлиг эхэнэрэй ажабайдал мэдээжэ юм. Бүхы бэеынь үһэн, зэрлиг тэрэ эхэнэр Сухумиһаа 78 километрэй зайда Очамчирска районой Тхина һууринда Генаби гэдэг князинь буусада удаан саг соо ажаһууһан гэнэ. Заһа хадаа нюотагай эршүүдһээ хээлитэй болоод, үхибүүдые түрэдэг байгаа. Тэрэ 1890 ондо үхэһэн, Хвит гэдэг бага хүбүүниинь 1953 ондо үхэһэн байна. Заные болон тэрэнэй үхибүүдые хүдоолһэн газарые эгээл түрүүн Б. Поршнев, һүүлдэнь гоминолог И. Бурцев бэдэрһэн юм.

И. Бурцевай хэлһээр, тэрэ Абхазидэ Занын болон тэрэнэй үхибүүдэй хүүрнүүдые олохын тула экстрасенсүүдтэ ханданхай ха. Хвитэй хүүр 1974 ондо олдожо, араг яһаниинь Москва абашагдаһан байна. Хвитэй хүүр малтажа байха үедэ сэлмэг байһан тэнгэри гэнтэ бүрхэжэ, тон ехээр аадарлаба. Тиигээд Хвитэй араг яһа һараһаа доро

түхээржэ эхилэхэдэ, экстрасенсын зосоо гэнтэ муу боложо, бөөлжэжэ эхилһэн байна. Хүүрэй газарһаа холодоходоо, зосоонь бараг болодог, дүтэлхэдөө, боолжэжэ эхилдэг байжа, Занын хүүр бэдэрэлгэ болоулагдаһан гэнэ.

"Саһан хүнүүдэй" биополи бидэнэй хитэй һураггүй хүсэтэй гэхэнэ ха гэжэ багсаамжалхаар. Тэдэ бидэндэ мэдэгдээгүй ямар нэгэн хүсэней ашаар хоорондоо холбоотой байдаг гэшэ ха. Гэхэ зуура, үхэһэн гоминиодын хүүр дээрэ гайхамар үйлэ хэрэгүүдэй болодог ушарые мүнөөдоо тайлбарилхын аргагүй ха.

Занын үхибүүдэй үри һадаһад мүнөө үедэ Абхазидэ ажаһуудаг гү гэжэ статья дотор дурдагданагүй. Ажаһуужашье байһан болохо...

"Цза-ри гэшэ Зүүн-Урда Түбэдэй нангин хада юм. Ламанарай хэлһээр, тэндэ зэрлиг хүнүүд ажаһуудаг, мүн идамтай байра гэжэ тоологдодог".—гээд, Буряадай мэдээжэ эрдэмтэн Б. Б. Барадин бэшэлһэн байдаг гэжэ эрдэмтэн Р. Н. Дугаровой эльгээһэн бэшэг дотор хэлэгдэнэ.

Д. ДОРЖИЕВ.

Ярууна.

Намарай нюсэгэн ой соо хон-жэн.

М.ШАНТАКОВОЙ фото.

ЗОРИЛГОНУУДАА ТОДОРХОЙЛБО

Москва хотодо октябрийн 2-3-най үдэрнүүдтэ дайнай, ажалай ветерануудай Россин комитедэй ээлжээтэ пленум болобо.

Тус пленум Эсгээ ороноо хамгаалгын дайнай, ажалай ветерануудай комитедэй Россин Федерацида байгуулагдаһаар 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан байна. Ойн баярай пленумдэ Россин Федерацин область, хизаарнуудай, республикануудай ветерануудай соведүүдэй түрүүлэгшээр хабаадажа, тус комитедэй түрүүлэгшэ, армиин генерал Владимир Леонидович Говоровой хэһэн дэлгэрэнгы элидхэл анхаралтайгаар шагнаба.

Манай республикаһаа дайнай, ажалай ветерануудай соведэй түрүүлэгшэ М-Ж. Ц. Гармаев пленумдэ хабаадалсаа.

Манай орон дотор түрүүшынхөө байгуулагдаһан ветерануудай комитедэй үнгэрһэн үе соо хэһэн онсо удха шанартай хэмжээ ябуулганууд олон гэшиэ, - гэжэ Мүнхэ-Жаргал Цыденжапович хөөрөөгөө эхилнэ. - Комитет түрүүшын үдэрһөө дайнай, ажалай ветерануудай социальна ажабайдалые хайжаруулха хэрэгтэ һаналаа хандуулжа эхилээ һэм шуу, - гээд нүхэр Гармаев үгээ үргэлжлүүлнэ.

Хэнийшье мэдэһээр, Россин Федерацин, тэрэ тоодо манай республикын олохон ветеранууд муу байдалтай.

Армиин генерал нүхэр Говоров шухала асуудалнуудые шийдэхын тула бүхы хүсэ

шадалаа элсүүлэл гэжэ Россин Федерацин нотагуудһаа сугларһан ветерануудай соведэй түрүүлэгшээр уряалһан байха юм.

Ойн баярай пленумдэ хабаадагдаһаар анхаралда залуу үетэнэй дунда ябуулагдадаг сэрэгэй-патриотическа хүдэлмэри улам хайжаруулха, дайнай жэлнүүдтэ ара газарта хүдэлһэн, мүнөө дайнай ветерануудтай адли эрхэтэн болоһон үбгэд, хүшиэдөө хамгаалгын түлоо тэмсэлээ үргэлжлүүлхэ тухай болон бусад олон асуудалнуудай үргэн ехэ хөөрөөлөөн боложо, пленум хүдэлмэриг дүүргэбэ.

Пленумдэ хабаадагдаһаар абһан тогтоол соо "Залуушуулые Эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлхэ" гэһэн гүрэнэй программа түргэн саг соо дүүргэжэ, олоной дунда тарааха тухай онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

Манай орондо ветерануудай комитедэй түрүүшынхөө байгуулагдахада, хүнгэн бэиэ энэ хүдэлмэриг мэдэжэ полководецүүд, сэрэгэй хүтэлбэригшээр ударидаһан гэжэ мэдэһэди. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, Советскэ Союзай маршалнууд А. М. Василевский, К. А. Мерецков, С. К. Тимошенко, армиин генерал П. И. Батов, генерал-полковник А. С. Желтов, авиациин маршалнууд А. П. Силантьев, Н. М. Скомороков. Харин мүнөө энэ тушаалые армиин генерал В. М. Говоров даажэ абаад, үндэр наһатайшуудда тэдхэмжэ үзүүдхын хойноһоо оролдожо ябана гээд тэмдэглэе.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Футбол

ХҮСЭ, ШАДАЛАА ЭЛСҮҮЛЫТ!

Россин Федерацин зүүн зонодо наададаг командануудай дунда байгша оной һүүшын уулзалганууд үнгэргэгдэжэ эхилбэ. Эндэ Омскын "Иртышэй", Томскын "Томь", Назаровай "Викториин", Хабаровскын СКА-гай, Новокузнецкын "Металлургин" футболистнууд эрхим һайнаар наадана. Эдэнэр алишье командын стадион дээрэ наадахадаа, шүүхэл гэхэн эрмэлзэлдэ абтанхай, уулзалгая эмхи гуримтайгаар, шадамар бэрхээр үнгэргэхын тула эрмэлзэнэ, ородоно. Тиймэһээл мурьсөөнэй таблицада түрүүлжэ ябахэ ёһоороо түрүүлнэ даа. Харин эндэ манай "Сэлэнгэ" командын гэшүүд һанһанда хүржэ нааданагүй гээд абаһаар тэмдэглэлтэй. Эндэ элдэб олон шалтагануудые дурдаһанай үлүү ха.

Буряад оронойнгоо нэрэ солье хамгаалаа эрмэлзэлтэйгээр "Сэлэнгэ" командын бүридэлдэ абтанһан зарим футболистнууд урдаа табиһан эрмэлзэл, зорилгоёо хүсэд дүүргэжэ шаданагүй. Эндэһээ уламжалан, ээлжээтэ

уулзалгануудая үнгэргэхэдөө, ехэнхидэ шүүгдэшэнэ ха юм. Мүнөө "Сэлэнгын" футболистнууд үнгэргэгдөөд ябахан 28 уулзалгада аяр 12 дахин шүүгдэһэн байха юм. Тийхэ муртөө өөрынгөө стадион дээрэ Благовещенскын "Амурта" 0:2 тоотойгоор шүүгдэһэн байна. Тийхэдэ ондоо хото гороудуудта ошожо наадахадаа, Томскын "Томь", Хабаровскын СКА, Междуреченскын футбольой клубай футболистнуудтай тэнсэжэ ерээ юм. Бусад уулзалгануудтаа шүүгдээд лэ, гэртээ ерэдэг болоһониинь харамтай, заримдаа яахадаал шүүгдэшэнэб гэхэн асуудал гараад ерэдэг. Тийхэ муртөө ехэ тоотойгоор шүүгдэнэ. Жэшэнь, Кемеровэй "Кузбасс", "Виктория", Новокузнецкын "Металлург" командануудта 4-6 тоотойгоор дилдээ һэн.

Эдэ үдэрнүүдтэ ээлжээтэ уулзалгануудые үнгэргэхээ баруун хотоннуудта ошоһон байгаа. Тийхэдээ мурьсөөнэй таблицада һүүлшын һуури ээлжэ ябахан Рубцовскын "Торпедо" командада 2:1,

Барнаулай "Динамо" 4:0 тоотойгоор шүүгдэжэ, тоонто нотагаа бусажа ерэбэ ха юм.

Ондоо хото гороудуудта наадахадаа, алишье командада ехэ тоотойгоор дилдэшэнэ.

Энэһэнһээ гадна өөрынгөөшье стадион дээрэ наадахадаа, стадиондо сугларшадтаа магтуулаар һайн довтолгоотой наада харуулхые эрмэлзэнгүй гэхэн тобилолол хэхэ шухала ха. Иигэжэ һали-боли наадажа ябахадань, бусад командануудай футболистнууд арга бэшэ диилэжэ гарана бшуу.

Саанамнай хоёрхон уулзалга үлэбэ. Эндэ "Сэлэнгын" футболистнууд хүсэ шадалаа элсүүлжэ, айлашаар ерэхэн футболистнуудые илажа, мурьсөөнэй таблицада түрүүшын арбан командынтодо оролсохын түлөө оролдог, эрмэлзэт гэжэ футбольой нааданда дуратайшуудай зүгтөө хүсэһэн, найданабди.

Манайда айлашаар Томскын "Томь", Кемеровэй "Кузбасс" команданууд ерэхээр хүлээгдэнэ.

Т. БАДМАИН.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ
Таһархай нютаг Саян уулын алтан хормойдо оршодог юм. Суута хүнүүдээрээ Буряад орон соогоо мэдэжэ нютаг даа. Профессор Саян Жимбеевич Балданов тэдэнэй нэгэн болоно гэшэ.

1995 оной ноябрь һарада эрдэмэй докторой диссертаци амжалтагайгаар хамгаалжа, Саян Жимбеевич түрэлхидөө, нютагайнгаа зоние ехэтэ баярдуулаа бэлэй.

Түнхэнэй хоймор талые эзэлһэн Таһархай нютагта Саян Жимбеевич Балданов 1935 ондо түрэнэн юм. Эхэ, эсэгэнь үнэн сэхэ абари зантай, түбшэн түгэлдэр, ажалша айл һэн. Эсэгэнь колхозой түмэршэ дархан, олон үгэ зугаагүй,

...Дид-докторой диссертаци хамгаалаад, Таһархай нютагаараа Саян Жимбеевич айлшалаа бэлэй.

Эрдэмээрээ багшяа, ажалаараа абаяа баясуулааш, шини хэһэн туйлай ехэ ажал ургажэ ябахан залуушуудда жэшэ болоно, - гэжэ тэрэнэй түрүүшын багша Дондок Лопсонович Хусаев хэлээ һэн.

Үнэхөөрөөшье, Саян Жимбеевичэй наһанайн хэрэг залуушуудтай нягта холбоотой. Буряадай багшанарай дээдэ хургуулида гушаад жэл соо хүдэлхэдөө, Саян Жимбеевич юрын багшаһаа буряад хэлэ бэшгэй факультедэй декан болотороо ургаа. Жара наһанайнгаа жаргалта оёе угтабашье, тэрэ омог дорюун,

АЛДАР НЭРЭЭЭ ДЭЭРЭ ҮРГЭН...

томоотой, мэргэжэл ехэтэй, нютагаархидайнгаа дунда "алтан гарта Жэмбэ үбгэжөөл" гэлсүүдэг бэлэй. Эхэнь Дари хүгшэн, налгай зөөлэн үгэтэй, ходоодо хүн бүхэндэ туһалха һайн һайхан зантай агша һэн. Тэрэ мал ажаалда удаан хүдэлөө. Тугалшанаар, наалишанаар ажаллажа ябахадань, хэһэн хэрэгтээ оролдосотойгоор хандадаг, харюусалга ехэтэй хүн гээд нютагтаа мэдэжэ болонхой бэлэй.

Саян хүбүүнэй алтан дэхэдэ мүнхэдэхэдэ, түрүүшынгээ үхибүүтэй болоһон Жэмбэтэн "тэһэ" баярлажа, нютагайнгаа зоние урижа, найр наада үнгэргөө һэн. Үхибүүтэй болоһон аилай аха заха Дулама хүгшэн:

Үнэтэй сэнтэй үлгемнай хүндэлжэ ерээ хадаа, дэмбэрэлтэй үрэлэй һайниие айлдхажэ хайрлыт, - гээд айлшадта хандаа бэлэй. Тийхэдэнь сугларашад сариоун һайхан, сэдхэл баясуулама үрэлнүүдые хэлээ һэн.

Гахай жэлэй сагаа һарада түрэнэн хүн Будда бурханай гөлгойн оройдо байдаг, ухаансар бэрхэ, эрдэм ехэтэй хүн болохо зэргэтэй юм. Тиймэһээ энэ хүбүүнэй эрдэмтэй хүн болохо - гэжэ нютагай үбгэд хүгшэд тодорүүлба. Сугларһан айлшад нэгэн дуугаар нарай хүбүүндэ Саян гэжэ нэрэ үгэбэ гэхэ.

Тэрэ гэхэнһээ хойшо тэбхэр 60 жэл үнгэршэбэл даа. Саян нютагайнгаа хургуули дүүргээд, Буряадай гүрэнэй багшанарай дээдэ хургуулиин буряад таһагай оюутан боложо ороо. Дайнай удаадахи жэлнүүдэй хэды хатуушье һаа, хургуулия ялас гэмээр дүүргээд, түрэл институтда багшалхаяа үлөө һэн. Уданшьегүй Москвагай гүрэнэй университетэй аспирант болобо. 1970 ондо "Буряад прозын уран һайханай жэжэ зүйл" гэхэн темээр хэлэ бэшгэй эрдэмэй кандидадай диссертаци хамгаалһан юм. Тийгээд лэ, багшанарайнгаа дээдэ хургуулида бусажа ерээд, мүнөө болотор ажаллажа байна.

урагшаа наһатайгаар амжалта түгэс ажаллаһан зандаа юм.

Саян Жимбеевич түрэлхи хэлээ гүнзэгыгөөр үзэлгэдэ гол анхаралаа хандуулдаг. Тийхэ зуураа агууехэ ород хэлэ оюутадта һайнаар зааха гэжэ оролдодог.

Мүнөө хургуулинуудта буряад хэлэн ба литература һайнаар заагдадаг боложо байна. Уран зохёол үзэлгэдэ зориулжа, профессор Балданов хэдэн монографи, эрдэмэй хүдэлмэринүүдые, статьянуудые бэшэжэ толилуулһан байха юм.

Гэр бүлэ соогоо гансашье Саян Жимбеевич бэшэ, мүн хоёр дүү басагадын багшын мэргэжэлтэй гээд тэмдэглэхэ шухала. Сергей хүбүүниинь Буряадай эрдэмэй түбэй дэргэдэхи Буряадай нийтын эрдэмэй институтдай түүхын таһагай, Таяна басаганин МГУ-гай аспирантнууд болонхой. Нүхэрнь, Софья Дашеевна, Буряадай гүрэнэй университетэй заочно таһагай методист, математик мэргэжэлтэй хүн юм.

Таабай, теэбиинүүдхээ, эхэ эсэгэһээ дуулаһан хургаал заабаринуудың наринаар сахихаяа оролдодогби. Залуушуулые үндэһэн хэлэндэнь хургажа, арадайнгаа заншалнуудтай танилсуулха гэшэ - миний зорилго, - гэжэ профессор Балданов тоолодог.

Маара маараһаар мал болохо, зобо зобоһоор хүн болохо гэхэн арадай сэсэн үгэ дэмы хэлэгдээгүй даа. Багша Саян Жимбеевич Балданов, үнэхөөрөө ажалаараа шалгаржа, эрдэмээрээ элиржэ, доктор болоһон алдартай. Нүхэр Балданов "Буряад Республикын соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ", "СССР-эй гэгээрэлэй отличник" гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэнхэй.

Мэргэжэлээ нарижуулан, багшын нэрэ солье арад зонийнгоо дунда улам дээшэнэ үргэжэ ябыт даа, Саян Жимбеевич!

Д. ЗАМБАЛОВ,
багшын ажалай ветеран.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор А. Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННО-КОЛЛЕГИ: С. Д. РИНЧИНОВ (редакторыи орлогшо), Б. М. Ж. ЖИГЖИТОВ (харюусалгата секретарь), Р. Б. ГАРМАЕВ (Буряад Республикын Президентгын ба Правительствоын аппарат), Д. Д. СУНДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһагуудые даагшад: Г. Х. ДАШЕЕВА, Ц. Ц. ДОНЦОГ ОЙ, С. ДОЧИНОВ, Т. В. САМБЯЛОВА, В. И. ПИИТАЕВ (хэбгэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ, Каландаришвиллин үйлэс, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 4317. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдээ. Директорэйнь телефон: 2-40-45. Б-0079-дхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 7866.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлогшын - 2-68-08, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариадай - 2-62-62, таһагууд: нийтэн-политическэ - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономическа - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрдэмэй болон хургуулинуудай - 2-60-21, (даагшань), 2-57-63, олонинтын хүдэлмэринин ба мэдээсэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентнүүд: Агинскда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-35-95.